

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять третя

Стенограма пленарного засідання
29 квітня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять третя

*Стенограма пленарного засідання
29 квітня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Вівторок, 29 квітня 2025 року)

Частина двадцять третя

Виступ Президента Парламентської асамблеї Організації Північноатлантичного договору Маркоса ПЕРЕСТРЕЛЛО	...7
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...10
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...18
Відхилення проекту Постанови Верховної Ради України «Про встановлення строку подання на повторне перше читання проекту Закону України «Про кредитну історію»	...20
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про здійснення начальником Гостомельської селищної військової адміністрації Бучанського району Київської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»	...24
Прийняття рішення про включення до порядку денного сесії проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» щодо зміни найменувань військових адміністрацій населених пунктів» та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до нього до 29 квітня 2025 року включно	...28
Прийняття рішення про включення до порядку денного сесії, визначення невідкладним проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку проходження військової служби окремими категоріями військовослужбовців під час дії воєнного стану», та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до нього до 29 квітня 2025 року включно	...28

Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:

«Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із зникненням осіб безвісти за особливих обставин в умовах воєнного стану»	...29
«Про внесення змін до статті 91 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення правил охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду»	...36
«Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за незаконне переміщення, депортацію, невинуватну затримку репатріації дитини, вербування та використання дитини у військових цілях представником іноземної держави»	...40
Оголошення про припинення повноважень Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів	...47
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів»	...47
Голосування пропозиції про включення до порядку денного сесії проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо деяких питань проведення конкурсу на посаду судді»	...52
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівлі у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу»	...52

Голосування пропозиції про включення до порядку денного сесії проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» щодо удосконалення порядку видачі, продовження та контролю за обґрунтованістю видачі листків непрацездатності»	...57
Відхилення проекту Закону України «Про ринок деревини»	...58

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
29 квітня 2025 року, 12 година 13 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати! Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України Артема Юрійовича Кунаєва, фракція «Слуга народу», Андрія Вікторовича Мотовиловця, фракція «Слуга народу», а також Галини Ігорівни Янченко, фракція «Слуга народу». Давайте привітаємо наших колег, побажаємо їм невичерпної енергії, натхнення та плідної праці на благо України. Вітаємо друзі (*Оплески*).

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця. Сьогодні у пленарному засіданні Верховної Ради України бере участь вельмишановна делегація Парламентської асамблеї Організації Північноатлантичного договору на чолі з її президентом вельмишановним паном Маркосом Перестрелло. Прошу привітати наших колег (*Оплески*).

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, уже 12-й рік Україна героїчно протистоїть збройній агресії російської федерації, з яких четвертий – в умовах широкомасштабного вторгнення. Агресор продовжує робити цілеспрямовані дії проти цивільного

населення, підтвердженням чого є нещодавні масовані обстріли Києва, Харкова, Запоріжжя, Херсона, Одеси та інших населених пунктів, що призвели до жертв серед мирних громадян.

Минулого тижня Верховна Рада України отримала сумну звістку про втрату наших колег – народного депутата України дев'ятого скликання Володимира Вікторовича Мороза та народного депутата України сьомого скликання Миколи Васильовича Жука, які передчасно пішли з життя.

Прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять наших колег, усіх захисників і захисниць, які віддали життя за свободу та незалежність України, а також усіх жертв російської агресії. Згадаймо і безсмертний подвиг ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції. Вшануймо пам'ять загиблих ліквідаторів та всіх, хто загинув унаслідок цієї катастрофи.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановні народні депутати! Шановні колеги! Шановний пане президенте Парламентської асамблеї НАТО! Дозвольте від імені Верховної Ради України висловити слова глибокої вдячності Парламентській асамблеї НАТО і особисто вам за солідарність, а також за стабільну ефективну політичну підтримку України. Парламентська асамблея завжди була і залишається другом і надійним партнером України, а з початку повномасштабного вторгнення російської федерації – 24 лютого 2022 року асамблея подвоїла свої зусилля, спрямовані на підтримку України. Ви засудили війну і визнали росію державою-терористом, виступили за створення спеціального трибуналу для покарання російської федерації за воєнні злочини, підтримуєте жорсткі економічні санкції проти агресора і працюєте зі своїми урядами задля збільшення військової підтримки для України. Україна не відмовляється від своєї мети, яка закріплена в Основному Законі, і ми вдячні всім, хто підтримує нас на цьому шляху.

Шановні народні депутати, до слова на трибуну Верховної Ради України запрошується Президент Парламентської асамблеї Організації Північноатлантичного договору Маркос Перестрелло.

Прошу *(Оплески)*.

МАРКОС ПЕРЕСТРЕЛЛО, *Президент Парламентської асамблеї Організації Північноатлантичного договору.* Який красивий український прапор і як гарно він виглядає поруч із прапором ЄС. Вони дуже добре пасують один одному, одні й ті самі кольори. Дуже зворушливо бачити ці прапори поруч.

Пане Голово! Шановні народні депутати! У лютому 2022 року світ увійшов у нову епоху. Путін вірив, що зможе за три дні встановити маріонетковий режим у Києві і стерти сотні років української історії та ідентичності, вірив, що зможе перекроїти карту Європи і нав'язати новий світовий порядок. Йому не вдалося.

Ми були не готові, а мали бути готові. На щастя, Україна не впала у прірву, вона вистояла. Натхненні неймовірним спротивом України ми, європейці, швидко надолужили.

Це вже шостий візит Парламентської асамблеї до України з моменту повномасштабного вторгнення. І щоразу я є свідком незламної стійкості та рішучості українського народу. Ваша залізна воля чинити опір російському загарбнику і залишатися нескореними, незважаючи навіть на жахливий ракетний обстріл минулого тижня тут, у Києві, є потужним свідченням вашої патріотичної відданості суверенітету і демократії.

Хочу вшанувати пам'ять усіх загиблих героїв України і віддати належне всім чоловікам і жінкам в одностроях та всім громадянам України, які щодня протистоять російській агресії.

Також хочу висловити свою шану всім народним депутатам, які були і залишаються неймовірними послами України протягом всієї цієї війни.

Парламентська асамблея НАТО з вами і з Україною з першого дня. Ми були однією з перших міжнародних організацій, яка вигнала росію у квітні 2014 року, і одними з перших, хто підтримав Кримську платформу (*Оплески*). Ми були першою групою від інституції НАТО, яка відвідала Україну після початку повномасштабного вторгнення росії, мобілізували політичну підтримку та військову допомогу в наших парламентах, створили спеціальний фонд для допомоги Верховній Раді та демократії в Україні.

Наші заяви на підтримку незалежності України, її суверенітету, територіальної цілісності, права на самозахист і самовизначення залишаються чіткими і незмінними від першого дня. Дозвольте сьогодні ще раз їх повторити.

Росія одноосібно несе повну відповідальність за свою незаконну, неспровоковану агресію та за смерть, страждання і руйнування, які вона спричинила. Російський режим і виконавці злочинів мають бути притягнені до відповідальності за їхні злочини. Ми рішуче засуджуємо допомогу в агресії росії, яку надають режими білорусі, Північної Кореї, Ірану та Китаю. Ми від самого початку чітко заявили, що ця війна стосується не лише України, а й визначається світом, у якому живемо ми й наші діти.

Україна в авангарді геополітичного протистояння між демократіями та автократіями. Підтримуючи Україну, ми захищаємо й нашу власну безпеку та спільні демократичні цінності. Ми віддані підтримці української демократії та її права самостійно обирати свій шлях, у тому числі щодо членства в НАТО.

Звісно, ми зустрічаємося у вирішальний і складний момент, ставки вже не можуть бути вищими. Ми підтримуємо всі зусилля, спрямовані на припинення війни, високо оцінюємо готовність України знову і знову демонструвати відкритість до обговорення контурів справедливого і тривалого миру. Ми стоїмо на роздоріжжі на шляху до дипломатичного вирішення, але повинні чітко усвідомлювати ставки: результат будь-яких переговорів щодо України стане прецедентом для глобальної безпеки. За подіями спостерігає росія, а також Пекін, Тегеран і Пхеньян. Те, що відбудеться в Україні, вплине і на їхні

розрахунки, і визначатиме наше майбутнє. Жодні рішення не можуть прийматися про Україну без України (*Оплески*).

Слабкість або поступки сьогодні можуть відчинити двері до подальшої агресії завтра. Тепер ми знаємо, на що здатен путін, знаємо, що його амбіції виходять далеко за межі України. Повторюся, ми були не готові, коли почалася ця війна. Бути захопленими зненацька один раз – це, можливо, наївність, а не бути готовим вдруге – було б дурістю.

Протягом багатьох років НАТО та Європа докладали багато щирих зусиль для чесного діалогу з росією. Але у відповідь отримували лише спротив, обман і агресію. У 2010 році Стратегічна концепція НАТО передбачала партнерство з Росією, а у 2014 році Росія окупувала Крим. Крім того демократичний Захід прагнув зміцнити мир шляхом поглиблення економічних відносин з росією, зокрема через енергетичне партнерство. У 2022 році путін спробував захопити Київ. Очевидно, що єдиний шлях до миру пролягає через силу. Наші демократичні держави повинні продемонструвати, що демократії сильніші не лише тому, що ми маємо моральну перевагу, а й тому, що маємо здатність стримувати, захищати і допомагати нашим друзям протистояти агресії.

Наше завдання і наша відповідальність є чіткими.

Перше. Ми повинні й надалі допомагати Україні задовольняти її негайні потреби, давати їй ресурси для захисту себе, своїх міст і свого народу. Чим сильнішою буде Україна на полі бою, тим сильнішою вона буде і за столом переговорів.

Друге. Нашим пріоритетом має бути забезпечення того, щоб Європа, США та Україна працювали разом над встановленням справедливого і тривалого миру, підкріпленого міцними гарантіями безпеки, до яких усі мають долучитися. Ми повинні надати Україні найпотужніші можливі гарантії того, що росія більше ніколи не зможе на неї напасти.

Третє. Європа має мобілізуватися сьогодні для негайного надання допомоги, але демонструючи, що вона готова взяти на себе ініціативу щодо гарантування тривалого миру в межах майбутньої угоди, і що ми готові взяти на себе набагато більшу частку тягаря за нашу власну безпеку.

Четверте. Сподіваюся, Гаазький саміт підтвердить, що НАТО і надалі відіграватиме свою повну роль, координуючи допомогу і навчання через нове командування у Вісбадені, який минулого тижня відвідали члени Парламентської асамблеї НАТО і представники Верховної Ради України.

Виконуючи фінансові зобов'язання, взяті на себе союзниками у Вашингтоні, підвищуючи оперативну сумісність Збройних Сил України з НАТО, надаючи довгострокову практичну підтримку, підтримуючи оборонну промисловість України, а також залишаючи відкритими двері для майбутнього членства України, я рішуче налаштований забезпечити, щоб наша асамблея продовжувала підтримувати Україну і зараз, у цей критичний момент, і в довгостроковій перспективі через сильні політичні заяви, продовжуючи мобілізацію допомоги і підтримуючи всіх вас і вашу роботу у Верховній Раді.

Зрештою, ми всі прагнемо миру, але найбільше цього хоче український народ, який несе найтяжчий тягар цього конфлікту. Саме українці воюють на передовій, переживають випробування, які, на думку багатьох, уже давно зникли з європейського континенту.

Лише вчора я відвідав реабілітаційний центр тут, у Києві, де на власні очі побачив, яку ціну платять герої України – ті, хто ризикував усім заради захисту незалежності, ідентичності та суверенітету своєї держави. Щоб ушанувати їхню жертву і зробити так, аби вона не була марною, мир не може бути досягнутий за будь-якої ціни. Це не може бути мир, народжений через капітуляцію, адже справжній мир можливий лише тоді, коли він базується на свободі та силі.

Україна має право бути вільною, заслуговує бути вільною, і наше завдання – допомогти Україні стати сильнішою.

Слава Україні! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати України, давайте ще раз подякуємо нашому вельмишановному гостю – президенту Парламентської асамблеї Організації Північноатлантичного договору Маркосу Перестрелло та його делегації за участь у пленарному засіданні Верховної Ради України та непохитну підтримку нашої держави.

Дякуємо (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися надати кожному уповноваженому представнику депутатських фракцій і груп до 3 хвилин для виступу. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи.

Федієнко, фракція «Слуга народу».

ФЕДІЄНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово пані Ірині Борзовій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Борзова. Будь ласка.

БОРЗОВА І.Н., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, шановні українці, шановні українки! Вітаю, шановні колеги! На жаль, через російську збройну агресію сьогодні в Україні тисячі родин живуть у стані постійного очікування. Їхні сини,

чоловіки, брати зникли безвісти, і кожен день без відповіді – це для них новий день болю, страху і невизначеності, це життя між надією та відчаєм.

Минулого тижня я працювала в Барській територіальній громаді на Вінниччині, проводила зустрічі з родинами зниклих безвісти осіб, військовополонених, загиблих героїв. Це були непрості зустрічі: багато сліз, багато болю, багато запитань, на які люди роками не отримують відповідей.

Зокрема, до мене звернулися рідні зниклих безвісти саме під час виконання бойових завдань. Їхнє прохання до нас, до народних депутатів, дуже щире і конкретне – підтримати проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із зникненням осіб безвісти за особливих обставин в умовах воєнного стану» ([№ 12414](#)).

Цей законопроект покликаний запровадити особливі умови для таких розслідувань, щоб держава реагувала не формально, а швидко, з розумінням реального болю родин, щоб рідні отримали доступ до правових механізмів навіть в умовах війни.

Одна з ключових змін – це можливість зміни підслідності. Тобто слідчі зможуть працювати ближче до місця проживання родичів зниклих безвісти. Це не лише пришвидшить розслідування, а й дасть змогу зменшити навантаження на правоохоронців, які й так сьогодні перевантажені роботою.

Тисячі родин по всій Україні живуть у стані, коли навіть найменша надія на розслідування важлива для збереження психологічної стійкості. Родини не вимагають неможливого, вони хочуть знати, що їхніх рідних шукають, їхні історії не загублені серед паперів.

Шановні колеги народні депутати, давайте підтримаємо даний законопроект, допоможемо родинам захисників отримати відповіді, на які вони чекають роками, знайти їхніх рідних, дізнатися правду, побачити хоч слід...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Христос Воскрес! Шановна президіє! Шановні народні обранці! Дорогі українці! Звичайно, звертаючись з цим особливим у певний період християнським вітанням до кожного з вас, до тих, хто сьогодні чекає своїх рідних у всіх регіонах України, особливо до тих, хто захищає нас на всіх фронтах, хочу наголосити на важливості цього особливого моменту для світової історії, адже на цьому Великодньому тижні помер глава Католицької церкви Папа Римський Франциск. Ця історична подія зібрала лідерів демократичного світу. Звичайно, ми наголошуємо і радіємо, що відбулася зустріч з президентом Трампом в особливому місці – у Соборі Святого Петра, де навіть є зображення герба України, і це символічно. Віримо, що цей

момент наблизить той день, коли найвідважніші українці перестануть помирати на фронті.

Ми розуміємо, що цей день настане після ще ряду зустрічей з міжнародними партнерами, за якими ми можемо лише спостерігати, тому, поки вони відбуваються, закликаю вас, народні обранці, уряд, брати приклад з тих сімей, котрі найбільше відчують і це релігійне свято, і що означає, коли приходить найгірше сповіщення – зниклий безвісти.

Так, це добре, що в порядку денному на сьогодні є законопроект, яким ми робимо крок назустріч родинам зниклих безвісти. Можливо, вони зможуть більше дізнатися, де їхні рідні, наші захисники, або коли вони повернуться додому. Нам потрібно більше працювати зі всіма родинами наших захисників, бо вони віддають найдорожче, щоб ми могли з цієї трибуни чи кожен зі свого робочого місця казати такі високі слова: Слава захисникам! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Від депутатської групи «Партія «За майбутнє», я так розумію, Сергій Рудик. Будь ласка.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні українці, 8 квітня цього року у славному місті Чернівці, де я народився, де похований мій батько, де живе моя мама, сталася безпрецедентна подія. Серед білого дня до Чернівецької міської ради підтягнулося, як кажуть очевидці, близько 12 «бобиків» і 50-ти представників Національної поліції. Я, грішним ділом, подумав, може, не дай Боже, Аль-Каїда захопила місто? Ні. Може, ісламські фундаменталісти? Ні. Може, замінували органи державної влади? Теж ні. Що ж сталося? А там керівник благодійного фонду «Волонтерський штаб захисту України» – організації, яка упродовж багатьох років допомагає воїнам на всіх напрямках, прийшов до депутатів місцевої ради з петицією, щоб вони скасували своє ганебне рішення, яким забрали у фонду приміщення, зіштовхнули лобами їх з військовими частинами, щоб віддати його нібито під рекрутинговий центр.

Я подумав: які молодці, як дбають, щоб справедливість в нашій державі перемогла. Бо виявилось, що керівник цього центру, якого знято з військового обліку у 2008 році, мав до червня підтвердити свої дані в ТЦК та СП, але цього не зробив, і це останній в Чернівцях воїн, який не дійшов до передової.

Дивлюся статистику даних щодо ТЦК та СП по Україні, думаю, може, Чернівці нарешті зайняли перше місце, обігнавши Запорізьку область, яка пів року займає перші місця з мобілізації? Ні. Займає стабільне шосте з восьми місце по ОК «Захід». Думаю, може, чиновники міської, обласної ради, – «мужики-амбали» мобілізаційного віку, керівники комунальних підприємств, усі пішли на фронт і поступилися місцем жінкам? Ні. Може, їхні діти «не косять», а всі, як один, пішли на фронт? Теж ні. Ну, думаю, джекпот: усі представники

Національної поліції вже пройшли горнило війни і після поранень важко несуть службу в тилловому місті. Теж ні.

Що ж насправді? А все дуже просто: вмотивоване рішення міської влади спільно з керівництвом ТЦК та СП, органами правопорядку, які мали б слідкувати за порядком, дбають про те, щоб відловлювати виключно політичних опонентів. Самі ж на фронт не йдуть, і це велика проблема.

Користуючись нагодою, звертаюся до голови Національної поліції України з проханням провести службове розслідування за фактом невмотивованого перевищення службових повноважень із залученням до оперативних заходів величезної кількості людей і техніки. Тому що інакше це виглядає як самосуд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наталія Піпа, фракція «Голос».

ППА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Дорогі українці! Шановні колеги! Сьогодні мій виступ присвячений речам, які ми ще можемо відвернути. Недавно ми прочитали, що написав лавров про те, що вони називають миром для України. Там немає місця для української мови, бо українська мова – це частина ідентичності, безпеки і свободи.

Звертаюся до влади, зокрема до Офісу Президента України, який щодо мовного омбудсмена намагається застосувати телефонне право. У липні спливає термін перебування мовного омбудсмена на посаді, і за три місяці має бути подана нова кандидатура. На сьогодні всі три інституції, які мають право подати кандидатури люди повинні мати можливість іти на вільний конкурс, отримали вказівку не подавати кандидатури чинного Уповноваженого із захисту державної мови Тараса Кременя. Ми знаємо, що ця людина не заходила в якісь конфлікти, завжди мала чітку позицію в питаннях мови. Питання не в прізвищах, а в якості роботи.

Нагадаю, що згідно з пунктом 1 частини другої стаття 49 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» обов'язок мовного омбудсмена – це захист української мови як державної. Для забезпечення виконання цього завдання Уповноважений із захисту державної мови повинен мати досвід щодо захисту та підтримки української мови і всього, що стосується цього питання.

На сьогодні є кандидатура певної людини (не буду називати прізвища), яка спеціалізується на етнографії, кажуть, саме на певних поминальних піснях чи поминальних обрядах, тобто, яка в принципі не має досвіду роботи в цьому напрямі.

Хочемо наголосити, що етнографія – це прекрасно, але це спосіб радянської влади звести українську мову до «шароварщини» і обрядів.

Тому ми і багато громадських організацій виступаємо з рішучим закликком щодо захисту української мови і просимо організувати вільний конкурс без застосування телефонного права. На сьогодні інституція мовного омбудсмена чинна, активна й ефективна.

Можливо, хтось із колег хоче ще щось доповнити? Прошу.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шість років тому в цьому залі було прийнято Закон України «Про функціонування української мови...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Володимире, зараз право на виступ має фракція «Голос». Ви представляєте фракцію «Європейська солідарність». Вибачте.

ПША Н.Р. Ще раз звертаємо увагу, що інституція мовного омбудсмена дуже потрібна, діє згідно із законом, і багато народних депутатів, які перебувають в цьому залі, зроблять усе, щоб вона й далі працювала належно.

А владу закликаємо не зводити мовних питань до «шароварщини», а розуміти, що це, за даними мовних експертів, а ми йдемо до Європейського Союзу, буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Павленко, група «Платформа за життя та мир».

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, за останніми даними досліджень, у нашій країні глибока демографічна криза. Україна посідає останнє 228 місце за рейтингом народжуваності та має найвищий показник смертності. Лише за роки війни з 2014 року народжуваність в країні впала з 465 тисяч до 176 тисяч у 2024 році. Обсяги смертності працездатного населення значно зросли. Назву відносні показники.

У минулому році на кожну тисячу населення було зареєстровано 18 померлих і 6 новонароджених. Затверджена Кабінетом Міністрів Стратегія демографічного розвитку України на період до 2040 року не витримує жодної критики і потребує суттєвого доопрацювання. Ідеться й про саму стратегію, і про план заходів до неї.

Звертаю увагу, що стратегія виписана як звинувачення українців, нашого населення, у тому, що не народжують дітей і рано помирають. Стратегічні цілі

та завдання демографічної політики, крім загальних гасел, сформульовані як економічна самодостатність сімей, самозбереження, здоров'я людей, самореалізація осіб похилого віку. І це цитати. Наголошую: важливо не лише закликати населення країни до відповідальної поведінки, держава має створити умови для відтворення населення. А ось про обов'язки і конкретні дії держави в Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року жодного слова.

Усі наступні документи уряду, які ухвалювалися після прийняття стратегії, жодним чином не узгоджуються з нею. Навіть документи Міністерства соціальної політики, як відповідального за демографічну ситуацію органу держави, стратегією не керуються. Міністр Жолнович час від часу надає звіти про успіхи. Чули ми їх не раз і в цьому залі. Позитивних змін, на жаль, не відбувається, але звіти про успіхи зростають. І попри те, що сфера соціального захисту населення на другому місці серед видатків державного бюджету після національної безпеки і оборони країни, більшість населення вважає її недостатньою.

Програми підтримки не діють. Говорю це за наслідками спілкування в багатьох громадах, зокрема і прифронтових. Демографічні перспективи країни – це не перехідна тема, це тема буття держави. Демографічна поведінка населення є відповіддю громадян на зусилля держави щодо захисту, є показником довіри громадян України до спроможності держави.

Стверджую, що Міністерство соціальної політики, зокрема міністр Жолнович, не мають достатньої кваліфікації, щоб реалізовувати державну політику України. Звертаю на це увагу і народних депутатів України, і Президента України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЕВ С.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановний головуєчий! Шановні колеги! Думаю, той законопроект про ринок деревини, який розглядатиметься сьогодні в сесійному залі, увійде в історію як приклад, що так не треба робити.

Нібито під гарною вівіскою Європейського Союзу протягується рішення, яке абсолютно не відповідає жодним його нормативним актам. Можливо, це було б півбіді, можливо, треба враховувати якісь недоліки, які там є, але найстрашніше – так звана реформа цієї галузі, яка проводиться десятиліттями, призвела до того, що площі лісових насаджень зменшуються, санітарні вирубки не ведуться, і фактично ми отримуємо ситуацію, яка стає абсолютно неконтрольованою, особливо в умовах тотальної глобальної кризи й потепління.

Подивіться, що відбувається в лісовій галузі України і як це впливає на те, що сьогодні в країні.

Чергова реформа. Пропонується монополіст, який захопить усе на цьому ринку, знищуючи тисячі малих і середніх підприємств, які там працюють. Уже відомо, під кого це пишеться. Фактично лише чотири великі компанії матимуть право доступу. Якщо врахувати, що в Україні не діє пряма заборона на вивіз кругляка, а регулюється тимчасовим указом Президента, можете уявити, для чого це робиться. Ось чому світові виробники деревинної індустрії сьогодні саме із української деревини виробляють такі об'єми на світових ринках. Саме тому не можна допустити, щоб одна національна агенція, яка відповідає за розширення, за нові насадження, за боротьбу із шкідниками, ще й сама себе контролювала. Ми фактично це вводимо, коли система управління лісами, контролю за галуззю передається одній агенції, яка сама себе ще й контролюватиме.

Думаю, такий закон призведе до скорочень десятків тисяч робочих місць. Ми розуміємо, яких саме регіонів це стосується: це Західна Україна, Полісся, Центральна Україна та сама Київська область. Усе це робиться з однією метою під гаслом реформи.

Але чи є це реформою? Це свідоме знищення галузі. Тому наше завдання – не допустити голосування за цей законопроект, направити його на повторне друге читання і переглянути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саврасов, фракція «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Чинна українська влада, на чолі якої стоїть Володимир Зеленський, сьогодні тримає курс за двома напрямками. Насамперед – це максимальна закритість і віддаленість від українського народу, особливо в питаннях нашого майбутнього, які стосуються життя мільйонів українців: переговори про майбутнє держави, угоди із стратегічними партнерами, а головне – ситуація на фронті. Таке враження, що в контексті цих питань Президент боїться українського народу і тікає від чесного спілкування. Він може говорити з будь-ким, тільки б не з українцями.

Водночас парламент, у якому діє коаліція монобільшості з ОПЗЖ, якої не мало б бути у сесійному залі, знову тижнями відпочиває, у той час, коли за нашими, колеги, спинами ведуться доленосні переговори. Це суперечить Конституції, законам України, а головне, і це найстрашніше, – руйнує довіру українців і зневажає чин тих, хто вже віддав життя за нашу державу. Але ще більше руйнує довіру – відкриття внутрішнього фронту в Україні, у той час, коли йде війна із зовнішнім агресором.

За останні кілька тижнів рівень «беспределу» і розправи з опозицією перейшов усі можливі межі, починаючи від спроб засадити Порошенка за так званою надуманою вугільною справою і завершуючи рейдерством активів Порошенка через накладення санкцій превентивним способом. Так-так, вам не почулося пре-вен-тив-ним у кращих традиціях нацистів.

Санкції було накладено превентивно, так пише у відповіді Верховному Суду України Міністерство юстиції, бо Порошенко десь там у майбутньому може стати загрозою для Зеленського. І це ще раз підтверджує, що Зеленський готується до виборів, замість того щоб сьогодні рятувати і захищати Українську державу. Це відкриває скриньку Пандори, бо сьогодні превентивно можна посадити будь-кого: чоловіка за можливе зґвалтування або військового за не таку оборону Української держави.

Учора остаточно було зруйновано репутацію Національного банку України як незалежного регулятора, коли він перетворився в ручний репресивний механізм Банкової та Єрмака. І коли вчора в Нацбанку, тікаючи від народних депутатів, у таємному режимі визнавали Порошенка як людину з бездоганною репутацією, то цим самим вони обнулили репутацію Нацбанку і показали, що саме репутація Зеленського зовсім не бездоганна, а правопорушницька.

Я хотіла б, щоб ви пам'ятали, що це проблема не Порошенка, а Української держави. І Зеленському за своїми «абідами» варто було б пригадати, що він Президент України і її треба...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для завершального виступу надається Гнатенку, група «Відновлення України». Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Сьогодні ми стоїмо на порозі вирішальних подій, які визначатимуть не лише майбутнє України, а й глобальну безпеку всього світу. Наша держава демонструє світові приклад стійкості та мудрості. Зустріч Президента Зеленського з президентом Трампом у Ватикані стала важливим сигналом для міжнародної спільноти. Ми вдячні президенту Трампу за його увагу до України, за розуміння загроз, з якими ми сьогодні стикаємося, і за стійку готовність долучитися до пошуку шляхів миру.

Цими днями західні ЗМІ активно обговорюють можливість нібито оголошення Україні дефолту уже в травні. Причиною називають виплати за варантами, які в наступному місці сягають майже 600 мільйонів доларів. Ця ситуація є серйозною перепорою для нашої економічної стабільності. Закликаємо власників варантів проявити солідарність і погодитися з реструктуризацією боргу. І Україна змушена спрямовувати кожний доступний ресурс на оборону, оперативне відновлення зруйнованої інфраструктури, а також адресну соціальну підтримку тих, хто постраждав під час війни. Кожна гривня, кожен долар, які ми витрачаємо на виплати боргів, – це кошти, які ми могли б спрямувати на захист наших громадян, на відновлення шкіл, лікарень та домівок.

Звертаюся до міжнародних партнерів, а також фінансових інституцій з проханням підтримати Україну в цьому процесі. Ми готові до діалогу, до пошуків компромісів, але пріоритетами залишаються захист та підтримка нашого народу.

Не менш пріоритетним є питання освіти. Накази Міністерства освіти № 1112 та № 1276, якими регулюється організація освітнього процесу, викликали серйозне занепокоєння. Ці документи можуть створити перешкоди в доступі до освіти дітей, які проживають у прифронтових зонах або вимушено покинули свої домівки через війну. Освіта – це не просто право, а й фундамент для майбутнього нашої країни. Діти, які сьогодні втрачають можливість навчатися, завтра не зможуть будувати нашу державу. Міністерство освіти пообіцяло до кінця травня розібратися з цією ситуацією та внести необхідні зміни. На цьому тижні вже кінець квітня, і ми наголошуємо, що часу залишилося дуже мало. Кожна хвилина затримки – це втрачені можливості для наших дітей.

Шановні колеги, на минулому тижні світ шокувала новина про смерть Папи Римського Франциска. Того ж дня передчасно відійшов у вічність наш колега народний депутат Володимир Мороз. Пам'ятаємо наших друзів, нехай земля їм буде пухом, і Царствіє Небесне!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, займайте, будь ласка, робочі місця, переходимо до розгляду питань порядку денного. Зараз проведемо сигнальне голосування, а потім перейдемо до розгляду питань і пропозицій народних депутатів з процедури.

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу перевірити наявність особистої картки у слоті для голосування. Дуже рекомендую це зробити. Прошу взяти участь в сигнальному голосуванні.

«За» – 234.

Проголосували: за – 234, проти – 7, утрималися – 3.

Разумков – з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Олександр Сергійовичу! Шановні колеги! Хочу, щоб ви послухали. Зараз розглядатиметься проект постанови [№ 12260](#).

Свого часу Верховна Рада провалила прийняття закону. Щоб його зберегти, не залишалося нічого іншого, як направити його на всенародне обговорення. Зараз придумали механізм, як це обійти. Фактично в порушення Конституції, закону України створили ще один механізм законодавчої діяльності.

Олександр Сергійовичу, прошу вас зняти його з порядку денного, тому що він не відповідає рішенню, яке прийняла Верховна Рада, – направила на всенародне обговорення. Пройде всенародне обговорення, тоді й розглянемо. А поки немає про що говорити взагалі. Знову незрозуміло як, у який спосіб тягнуть свої питання. Досить вже гвалтувати цю Верховну Раду і народних депутатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за зауваження, Дмитре Олександровичу. Ви знаєте, як формується порядок денний.

Артур Володимирович Герасимов – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Олександр Сергійовичу! Шановні колеги! Шановні українці!

Олександр Сергійовичу, звертаюся до вас з проханням зняти з розгляду наступний законопроект у порядку денному. Я підтримую пропозицію Дмитра Разумкова з однієї простої причини: законопроект направлено на всенародне обговорення, не ховайтеся від власного народу. Не треба. Нехай люди подивляться, обговорять і приймуть рішення. Бо, чесно кажучи, ви ховаєтеся в судах, де намагаєтеся закривати питання, у тому числі стосовно військових, ви ховаєтеся, приймаючи незаконні рішення в Національному банку України. Цей проект постанови є також яскравим прикладом того, як влада Зеленського ховається від власного народу.

Будь ласка, зніміть цей проект постанови з розгляду і направте проект закону на всенародне обговорення.

Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до розгляду проекту Постанови «Про встановлення строку подання на повторне перше читання проекту Закону України «Про кредитну історію» ([№ 12260/П1](#)). Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 203.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів і від комітету запрошується заступниця голови комітету, голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Ольга Михайлівна Василевська-Смаглюк. Будь ласка, 4 хвилини.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! У проекті постанови пропонується встановити комітету 30-денний строк для подання доопрацьованого проекту Закону «Про кредитну історію» (№ 12260).

Як ви пам'ятаєте, Верховна Рада своїм рішенням направила цей законопроект на всенародне обговорення. Текст законопроекту був опублікований у ЗМІ, він пройшов всенародне обговорення, надійшло декілька сотень поправок і пропозицій. В основному їх подавали громадяни України, члени профільних асоціацій, працівники найбільших бюро кредитних історій. Результати всенародного обговорення ви можете подивитися на сайтах Верховної Ради України, а також газети «Голос України».

Під час всенародного обговорення ми опрацювали всі пропозиції, подані громадянами України і представниками зацікавлених сторін. Також були проведені робочі групи, де обговорили пропозиції, подані під час всенародного обговорення. До речі, більшість з них враховано.

Ті, які кажуть, що цей законопроект не пройшов всенародного обговорення, брешуть народу України. Усіх, хто подавав поправки, було запрошено на обговорення й почуто.

Відтак прийняття цього проекту постанови є критично важливим, оскільки законопроект щодо кредитних історій закладає основи для прозорого та справедливого функціонування ринку кредитування. Ті, які кажуть, що цей законопроект не пройшов всенародного обговорення, не зацікавлені, щоб люди, які користуються кредитами, позичають гроші, мали доступ до своєї кредитної

історії, щоб обмін між кредитними бюро відбувався чесно, прозоро й відкрито, щоб ніхто, окрім самої людини, не мав доступу до керування кредитною історією.

Хотіла б сказати, що цей законопроект є суспільно значущим і спрямований насамперед на посилення захисту прав громадян, тому що громадяни мають право доступу до своєї кредитної історії. Вони можуть звернутися до бюро кредитних історій, щоб не позичати їм гроші, наприклад, якщо людина страждає лудоманією або не хоче, щоб шахраї скористалися її персональними даними. Мабуть, це просто комусь не вигідно, правда?

Законопроект сприятиме фінансовій стабільності через надання фінансовим установам інструментів для кращої оцінки кредитних ризиків, що також дуже важливо. Тому що людина, яка 120 разів брала кредити, явно не зможе відповідально поставитися, щоб ці кредити повернути. Відтак оцінка кредитоспроможності кожної людини також є важливою, щоб людина не опинилася в борговому зашморгу, а також це створить модернізацію фінансового сектору і приведе українське законодавство у відповідність із сучасними міжнародними стандартами.

У прийнятті цього законопроекту зацікавлені і люди, і бюро кредитних історій, і ті, які оцінюють ризики перш ніж зрозуміти, може людина осилити цей кредит або наступний чи ні.

Відтак закликаю вас цим проектом постанови встановити строки для доопрацювання законопроекту щодо кредитних історій, бо він пройшов всенародне обговорення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на обговорення: два – за, два – проти.

Данило Олександрович Гетманцев, фракція «Слуга народу».

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі! Мало хто може так красиво видумати на рівному місці зраду, як опозиція. Хлопці, де ви були, коли народ України обговорював цей законопроект, коли його опублікували в засобах масової інформації Верховної Ради України, коли люди подавали поправки?

Чомусь сьогодні зранку ви вирішили прокинутися і вкотре показати свою позицію як деструктивної опозиції, але зараз ви не лише деструктивна, а й кумедна опозиція, бо коли вся країна обговорювала законопроект, ви займалися вигадкуванням чергової зради. Чесно скажу, якимось воно вже незручно виходить.

Тому, мені здається, цей абсолютно технічний проект постанови свідчить про те, що відповідний законопроект вже пройшов всенародне обговорення, ми

отримали відповідні поправки до нього і, безперечно, їх врахуємо до повторного першого читання, але він необхідний, щоб встановити комітету строки для доопрацювання, чого не було зроблено Верховною Радою під час попереднього розгляду законопроекту в залі.

Тому не шукайте зраду там, де її нема, не вигадуйте байки і не збурюйте людей там, де цього робити не треба. Займіться чимось корисним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Сподіваюся, вам вже не смішно від жартів «Кварталу 95», а тим паче від людей, які в ньому не брали участі.

Насправді пропоновані у законопроекті норми, висловлюю зауваження і ГНЕУ, і наші, не можуть визначити до кінця, як застосовуватиметься персональна інформація, хто може оцінити допустимість її використання. Насамперед треба ще подивитися, чи відповідає цей законопроект базовим нормам і актам Євросоюзу.

І ще. Я поставилася б до цієї ініціативи позитивно, якби насправді після впровадження кредитних історій з посиленням наданням інформації знизилася ставка відсотків по кредиту. Якщо зараз потребується ресурс, щоб абсолютно чітко, усвідомлено додати велику кількість інформації, то наслідком цього нехай буде здешевлення кредитів, бо ми вже матимемо більший доступ до кредитної історії, до захисту банків від шахрайства і таке інше, але цього не пропонується.

Тому в мене питання: навіщо це все створюється? Тим більше наша фракція і, сподіваюся, уся опозиція, не прийматиме змін, що розширюють можливості банківської системи. Особливо – довіра до Національного банку зникла раз і назавжди. Скажіть, будь ласка, як Національний банк може забезпечити сьогодні сприятливе середовище для інвестицій, якщо вони своїми підзаконними нормативними актами лише порушують конституційні норми і все, що ми маємо тут забезпечити? Тому вся ця історія про кредитні історії заслуговує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Соколов, фракція «Батьківщина».

Будь ласка, Сергію Владиславовичу.

СОКОЛОВ С.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, якщо ми вже жартуємо всенародними обговореннями, то я можу уявити, як відбуватимуться всенародні обговорення щодо закону про вибори або будь-яких інших законів.

Де ви проводили всенародне обговорення? На окупованих територіях у Запорізькій, Херсонській, Донецькій, Луганській областях чи, може, в окупованому Криму? Скажіть, де ви його проводили?

Гадаю, тут застосовується фарисейство щодо так званого всенародного обговорення. Чи не легше було просто визнати, що це була єдина можливість врятувати цей законопроект від зняття з розгляду. Саме тому парламент пішов назустріч і дозволив це зробити.

А тепер фактично відбувається підміна понять. Я не хочу обговорювати цей законопроект по суті, бо зараз мова виключно про терміни, які встановлюються, щоб можна було подавати поправки й розглядати його. Не маніпулюйте. Не треба жонглювати тут всенародними обговореннями, якщо їх ніде не було. Саме тому покладіть тут звіт про так звані всенародні обговорення, щоб розуміти, скільки їх було проведено, скільки ви зібрали зборів, і лише тоді ми побачимо, що було зроблено крім Національного банку.

Тож наша фракція не голосуватиме за цей законопроект. Прошу більше ніколи не маніпулювати і не зловживати терміном «всенародне обговорення».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перш ніж ми перейдемо до голосування, хотів би поінформувати, що відповідно до пункту 2 статті 115 Регламенту Верховної Ради України строки подання на повторне перше читання законопроекту, щодо якого прийнято рішення про всенародне обговорення, визначаються окремою постановою Верховної Ради, проект якої, власне, зараз ми й будемо голосувати. Тому прошу підготуватися до голосування. Діємо, як і завжди, відповідно до Регламенту.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про встановлення строку подання на повторне перше читання проекту Закону України «Про кредитну історію» ([№ 12260/ПІ](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. Наступний...

Гончаренко – з процедури.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане головуєчий, маю наступне питання. Верховна Рада України півтора місяця тому викликала до Верховної Ради міністра закордонних справ Сибігу. З того часу я чув багато пояснень: у нього зустрічі з міністрами закордонних справ інших країн, у нього Ставка, він у Вашингтоні, він ще десь. Тобто, він – де завгодно, а ми півтора місяця не можемо його побачити у Верховній Раді України. Скоро вже буде два місяці, як рішення Верховної Ради запросити міністра закордонних справ просто не

виконується. Думаю, це абсолютно ненормально, є свідченням повної неповаги до парламенту України і, найголовніше, – до наших виборців. У нас багато питань щодо перемовин, у яких бере участь, зокрема міністр закордонних справ України.

У мене просте запитання до президії. Коли буде виконано рішення Верховної Ради і в залі засідань з'явиться з доповіддю про перемовини Сибіга?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу. Коли в мене буде відповідь на це запитання, я обов'язково вам її надам.

Рухаємося далі. Наступне питання – проект Постанови «Про здійснення начальником Гостомельської селищної військової адміністрації Бучанського району Київської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 13106](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 220.

Рішення прийнято.

Для доповіді запрошується представниця Президента України у Верховній Раді України Галина Олегівна Михайлюк.

МИХАЙЛЮК Г.О., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні я уповноважена представити вам названий проект постанови № 13106.

Гостомельська селищна територіальна громада з перших днів війни безпосередньо зазнала руйнівного впливу російської федерації через бойові дії і тимчасову окупацію. У зв'язку з цим 21 березня 2022 року Президентом України було прийнято рішення утворити Гостомельську селищну військову адміністрацію, а її очільником з 8 червня 2023 року призначити Смаля Сергія Валентиновича.

Через неспроможність представницького органу місцевого самоврядування належно реалізовувати свої повноваження, нагального вирішення на даний час потребує значний масив питань місцевого значення. Зокрема, розроблення та затвердження програмних документів щодо

комплексного відновлення та стратегії розвитку територіальної громади, комплексного плану просторового розвитку території, повноцінної містобудівної діяльності, управління комунальним майном, поліпшення житлових і матеріально-побутових умов громадян тощо.

Тому з метою забезпечення комплексного підходу та ефективного вирішення накопичених проблем територіальної громади згідно з частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» пропонується на період дії воєнного стану та 30 днів після його припинення чи скасування врегулювати питання здійснення начальником Гостомельської селищної військової адміністрації повноважень відповідної ради, її виконавчого комітету, селищного голови. Надати йому можливість затвердити тимчасову структуру виконавчих органів ради, підпорядкувати апарат ради, її виконавчий комітет та інші виконавчі органи, комунальні підприємства, установи та організації.

Прошу підтримати ініціативу Президента України та прийняти зазначений проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для співдоповіді від комітету запрошується голова Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Михайлович Завітневич.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 20 березня 2025 року розглянув проект Постанови «Про здійснення начальником Гостомельської селищної військової адміністрації Бучанського району Київської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (№ 13106 від 13.03.2025 року), поданий Президентом України, і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити проект постанови до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду прийняти його в цілому.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на обговорення: два – за, два – проти.

В'ятрович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу передати слово Олегу Синютці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Синютка Олег Михайлович. Будь ласка.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні народні депутати України! Нинішній парламент має шанс увійти в історію як творець уряду національної єдності, але поки що ви вляпуєтеся в історію як могильщики децентралізації, яка стала найуспішнішою реформою, локомотивом руху України до Європейського Союзу. Спочатку влада захотіла відібрати в місцевих громадах права на містобудування, проте втручання представників Європейського Союзу не дало змоги це зробити. Потім влада захотіла забрати в громад ресурси, і кошти, які спрямовувалися, щоб підтримати українських військових, закупити необхідне озброєння й обладнання, було забрано в центр, що стало символом корупції та беззаконня і демотивує сьогодні українських військових, які воюють на передовій.

А потім влада перейшла до переслідування, до порушення кримінальних справ і усунення представників лідерів місцевого самоврядування із займаних посад. А останньою такою гнилою вишенькою на кейсі беззаконня стали рішення місцевих рад, таке собі загальне «одобрямс» діям влади. Уявіть, з якою ретельністю сьогодні вивчають, наприклад, в держдепартаменті Сполучених Штатів Америки рішення Турківської ОТГ про те, як вона підтримує міжнародні дії української влади.

Це беззаконня і безчинство по відношенню до місцевого самоврядування призведе до диктатури. Треба зупинити нищення місцевого самоврядування, відновити повноваження місцевих громад, тому що саме місцеві громади стануть локомотивом відродження України, допомоги українській армії та нашої перемоги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Володимирович Веніславський, фракція «Слуга народу».

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Проект постанови, який ми зараз розглядаємо, не має нічого спільно з будь-якими звинуваченнями в необхідності здійснення утисків органів місцевого самоврядування чи в наступі на децентралізацію.

Хочу нагадати, що в Гостомельській селищній раді налічувалося 26 депутатів, які були обрані під час останніх місцевих виборів у жовтні 2020 року. 3 березня 2022 року, тобто через 10 днів після початку повномасштабного вторгнення, селищного голову було вбито терористами

російської федерації, він був застрелений. Відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», якщо повноваження сільського, селищного, міського голови достроково припинені, зокрема у зв'язку зі смертю, їх здійснює секретар селищної ради. Проте жодних дій щодо набуття повноважень голови Гостомельської селищної ради секретар не вжив.

До того ж станом на сьогодні п'ять депутатів Гостомельської селищної ради, серед яких у тому числі й секретар, перебувають за кордоном. У результаті ми маємо ситуацію, коли в селищі Гостомель немає взагалі органу місцевого самоврядування. Після смерті селищного голови було утворено військову адміністрацію і призначено її очільника. Тому даний проект постанови є вимушеним кроком щодо наділення начальника Гостомельської селищної військової адміністрації додатковими повноваженнями, що передбачено в частині другій статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Фракція «Слуга народу», безперечно, підтримуватиме цей проект постанови й закликає колег також його підтримати. У Гостомелі має бути місцева влада.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цабаль, фракція «Голос».

Будь ласка, Володимире.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Чесно кажучи, мені дуже прикра вся ця ситуація. Так сталося, що я вже майже 10 років живу, фактично на адміністративній лінії між Гостомелем і Бучею. Я живу в Бучі, але в магазини, в аптеки ходжу в Гостомель, тому дуже добре знаю про життя селища і про всі проблеми, які там є.

А прикро мені тому, що всі ці політичні розборки, які відбуваються упродовж трьох років, – то селищна рада не може зібратися, то рішення не приймаються – напругу впливають на життя пересічних громадян, тому що це рішення щодо соціальних виплат, щодо виділення коштів із селищного бюджету на освіту, щодо комунальних питань, а вони не приймаються. Кворум є, депутати є, секретаря і ще кількох депутатів немає – хтось за кордоном, хтось ще десь.

Чи потрібно приймати цей проект постанови, який ми зараз обговорюємо? Не знаю, змінить це ситуацію в кращу чи в гіршу сторону. Чесно кажучи, я ані за, ані проти. Може бути краще, а може й гірше. Але я точно знаю, що пересічний житель Гостомеля і будь-хто, хто живе, працює чи входить до Гостомельської громади, не має страждати через політичні розборки, через те, що хтось не хоче збиратися, хоче комусь зробити гірше чи краще.

Тому, колеги, не знаю, голосуйте по совісті. Хто вірить, що це рішення змінить ситуацію в кращу сторону, голосуйте. Хто не вірить, не голосуйте. Але треба щось змінювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої робочі місця, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про здійснення начальником Гостомельської селищної військової адміністрації Бучанського району Київської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 13106](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Прошу показати фракціях і групах.

Як ми й домовлялися, наступні два питання розглянемо без обговорення, тому не розходьтесь. Це питання щодо скорочення строків та включення до порядку денного сесії.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» щодо зміни найменувань військових адміністрацій населених пунктів» ([№ 13175](#)). Прошу голосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до 29 квітня 2025 року включно. Прошу голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект – за аналогічною процедурою.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку проходження військової служби окремими категоріями військовослужбовців під час дії воєнного стану» ([№ 13177](#)). Прошу голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення законопроекту невідкладним та скорочення строку внесення альтернативних законопроектів до 29 квітня 2025 року включно. Прошу голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із зникненням осіб безвісти за особливих обставин в умовах воєнного стану» ([№ 12414](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 304.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується Максим Васильович Павлюк. Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, шановні колеги! Даний проект закону розроблено у зв'язку із зростанням кількості випадків зникнення безвісти осіб на тлі воєнного стану в Україні. Збройний конфлікт і воєнні дії створюють особливі обставини, за яких традиційні процедури досудового розслідування стають складними або неефективними. Особливо це стосується розслідувань, пов'язаних із зникненням безвісти осіб в районах ведення активних бойових дій або на тимчасово окупованих територіях.

Метою законопроекту є створення особливих умов проведення досудового розслідування, що дозволить оперативно та ефективно реагувати на заяви щодо зникнення осіб та забезпечить доступ заявників (потерпілих), які є близькими родичами та членами сім'ї зниклої безвісти особи, до правових механізмів, а також до слідчого чи прокурора.

Як свідчить правозастосовна практика, за фактами розпочатих досудових розслідувань за вказаною категорією кримінальних правопорушень, відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань вносяться слідчим чи прокурором, як правило, за трьома статтями Кримінального кодексу України: стаття 115 (Умисне вбивство) з додатковою відміткою «зникнення безвісти», стаття 146¹ (Насильницьке зникнення) та стаття 438 (Воєнні злочини), під час розслідувань

яких, стосовно особи, яка зникла безвісти за особливих обставин, немає відомостей про її місцеперебування на момент подання заявником (потерпілим) заяви про її розшук.

Основною метою проекту є: створення умов для гнучкого вибору місця проведення досудового розслідування, зважаючи на умови воєнного стану та безпекові обмеження; забезпечення прав заявників і потерпілих у кримінальних провадженнях, що стосуються зниклих безвісти осіб, з урахуванням їхнього місця проживання.

Завдання закону – адаптувати положення кримінального процесу до реалій воєнного часу, дозволяючи оперативніше організовувати досудове розслідування у випадках, де необхідно врахувати обставини зникнення безвісти осіб через воєнні дії чи окупацію.

Шановні колеги, прошу підтримати даний законопроект у першому читанні та долучитися до доопрацювання його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для співдоповіді запрошується голова Комітету з питань правоохоронної діяльності Сергій Костянтинів Іонушас.

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні 16 квітня 2025 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із зникненням осіб безвісти за особливих обставин в умовах воєнного стану».

Метою законопроекту є створення особливих умов проведення досудового розслідування, які дають змогу оперативно і ефективно реагувати на заяви про зникнення безвісти осіб, наших громадян, і забезпечити доступ потерпілих, які є близькими родичами та членами сім'ї зниклої безвісти особи, до правових механізмів в умовах воєнного стану. Вносяться необхідні зміни до Кримінального процесуального кодексу.

Шановні колеги, хочу зауважити, що цей законопроект підтримують, зокрема Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Верховний Суд України, Державне бюро розслідувань, Служба безпеки України, Міністерство внутрішніх справ України. Є деякі редакційні правки і доповнення, на яких зазначені органи наголошують, зокрема й Міністерство юстиції України, разом ми зможемо доопрацювати його до другого читання.

Однак зауважу, що необхідність запровадження окремої процедури щодо зниклих безвісти осіб за особливих обставин збройного конфлікту (тільки збройного конфлікту), воєнних дій, тимчасової окупації частини територій

і внесення змін отримало підтримку від адвокатської спільноти, Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, громадськості та, найголовніше, членів родин зниклих безвісти.

Колеги, прошу підтримати даний законопроект у першому читанні та разом доопрацювати його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Дмитро Чорний, фракція «Слуга народу».

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакумов Олександр Сергійович. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Це надзвичайно важливий законопроект. Він стосується безпосередньо долі десятків тисяч людей, зниклих безвісти на фронті, їхніх родин, які переживають і хочуть віднайти правду: де, за яких обставин у відповідний період подівся їхній рідний; загинув чи живий, у полоні чи, можливо, в іншому правовому статусі.

Також у цьому законопроекті йдеться про створення особливих умов для проведення досудового розслідування, які дають змогу оперативно та ефективно реагувати на заяви про зникнення осіб і забезпечення доступу заявників (потерпілих), які є близькими родичами та членами сім'ї зниклої безвісти особи, до правових механізмів в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Ми пропонуємо відповідно змінити Кримінальний процесуальний кодекс України та встановити, що в умовах воєнного стану відповідний прокурор має своєю мотивованою постановою визначити місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, передбачених, наприклад, статтею 115 (Умисне вбивство), статтею 146¹ (Насильницьке зникнення), статтею 438 (Воєнні злочини) тощо.

На сьогодні ці провадження розслідуються органами, де безпосередньо зникла ця особа чи були підстави для її зникнення. Зазвичай це органи, які не можуть нічого дослідити на тій території, бо вона або тимчасово окупована, або це зона постійних і активних бойових дій.

Тому закликаю вас підтримати цей законопроект за основу і дуже швидко доопрацювати його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лариса Миколаївна Білозір, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні українці! Шановні колеги! На жаль, цей законопроект – це саме те рішення, яке мало б бути прийнято ще в перший рік повномасштабного вторгнення.

Хочу подякувати авторам цього законопроекту колегам пану Павлюку, представнику депутатської групи «Довіра» Сергію Міньку. Це, дійсно, законопроект для людей. У ньому пропонується надати прокурору право визначати місце проведення досудового розслідування, пов'язаного із зникненням безвісти військовослужбовців, за місцем проживання заявника, а не лише за місцем вчинення злочину. Це надзвичайно важливо, адже переважна більшість зникнень відбувається в регіонах активних бойових дій, де фізично і юридично складно забезпечувати ефективне розслідування.

Сьогодні відповідно до чинних норм слідчі змушені відряджатися у прифронтові області, слідчі у справах про зникнення безвісти змінюються фактично кожних три місяці. Рідні зниклих безвісти осіб інколи не знають, кому передали справу і з ким контактувати. Це, дійсно, дуже негативно впливає на емоційний стан родин, які й так убиті горем, породжує недовіру до держави, відчуття безпорадності й самотності.

Тож територіальні обмеження, які сьогодні існують, створюють колосальні труднощі для родин зниклих безвісти осіб. А такий закон не лише полегшить доступ рідних до слідчих органів, а й рівномірно розподілить навантаження по Україні. Це рішення дозволить нам організувати досудове розслідування з урахуванням реалій війни, бути ближчими до людей, допоможе їм в тяжкі хвилини і підвищить довіру до держави, яка має бути відкритою до людей у такі важкі для родин моменти.

Закликаю вас підтримати цю важливу ініціативу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Власенко, фракція «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановний

пане головуєчий! Шановні колеги! Скільки можна приймати закони, які прикривають непрофесіоналізм правоохоронної системи? Через неможливість організувати нормальне досудове розслідування, ми зараз приймаємо спеціальний закон, яким натягуємо сову на глобус, ламаємо базові принципи досудового розслідування і робимо якісь інші речі. Колеги, це, на жаль, за всієї поваги до всіх, хто виступав до мене, не працюватиме. Законопроект у тій редакції, як його внесли на перше читання, точно не працюватиме.

Що нам пропонують? Якщо людина зникла на території Запорізької області, але вона родом зі Львова, то розслідування щоб проводили слідчі у Львові.

Чим це закінчиться? Будуть або відрядження зі Львова до Запоріжжя, бо треба ж там досліджувати, куди і як особа зникла, опитувати, допитувати, або надаватимуться судові доручення. До того ж зверніть увагу, у Запоріжжі кількість слідчих не збільшиться. Формально слідчий знаходитиметься, умовно кажучи, у Львові, а розслідувати все одно буде той, хто в Запоріжжі, тільки робитиме це за дорученням.

Фракція «Батьківщина» визнає, що є проблема. Я не погоджуюся з головою комітету, що цей законопроект треба швидко склепати до другого читання. До другого читання нам треба розробити нормальний механізм, який, дійсно, запрацює і розв'яже ту проблему, яка реально існує. Бо, дійсно, родини зниклих безвісти не можуть дошукатися правди, і це величезна проблема. А ось це питання насамперед до системи роботи правоохоронних органів, як вони організують свою роботу, а точно не до законодавчих змін.

Фракція «Батьківщина» підтримає в першому читанні цей законопроект і братиме активну участь у доопрацюванні його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов, фракція «Європейська солідарність».

Федина Софія Романівна. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Поза тим, що це питання цілком правильно порушено, насправді йдеться про відповідальну роботу слідчих, про їхнє людське ставлення до родин зниклих безвісти і загиблих. Бо я ніколи не забуду випадок, що стався на Київщині, коли слідча прямим текстом посилала родичів загиблих, зниклих безвісти, які шукали своїх рідних. А коли в непрацюючому рефрижераторі моргу знайшлися останки і їх передавали рідним, слідча подзвонила через день і сказала, що, знаєте, тіло ми вам віддали, а ви ще голову прийдьте заберіть. Ось про що йдеться. Система, яка зараз працює, не має нічого спільного з людяністю і відповідальністю.

Ми будемо голосувати за цей законопроект у першому читанні, але насправді в ньому є величезний перелік проблемних питань, які треба до другого читання розв'язати. Наприклад, у ньому повторюються вже наявні норми,

є ризик погіршення якості слідства. У багатьох випадках незрозуміло, як це покращить права потерпілих. Може виникнути конфлікт між потерпілими, у разі, якщо їх кілька. Відсутні чіткі критерії для рішень прокурора. Ризики зловживань і суб'єктивних рішень. Законопроект не узгоджено з Кримінальним процесуальним кодексом України. Існують процедурні прогалини.

Мені хотілося б, щоб такого типу законопроекти, по-перше, готувалися ретельніше, а по-друге, я вважаю, що має бути відповідальність тих самих слідчих за своє нелюдське ставлення до родин військовополонених, зниклих безвісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Залишилися виступи Григорія Миколайовича Мамки, 1 хвилина, Лукашева, також 1 хвилина, і будемо голосувати.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги! Хочу звернути вашу увагу, що цей законопроект не має нічого спільного з політичними лозунгами, які були сказані тут, на трибуні. Тому що, за логікою, яка відсутня, наступним кроком повинен бути механізм розслідування кримінальних проваджень прямо народними депутатами.

Дивіться, неможливо за когось розслідувати справи. У державі є механізми за вчинення злочину. Уявляєте, як може слідчий зі Львова провести розслідування або слідчі дії на території Донецької області і встановити, кому належать ті чи інші останки?

Якщо чесно, на сьогодні існує механізм внесення відомостей до ЄРДР: відразу за місцем подачі заяви визнаються потерпілі, відбираються зразки ДНК і все попадає в базу. А після того як знайдуть, тоді й проводитимуться слідчі дії. Воно все існує.

Знаєте принцип, яких ще реформ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лукашев, група «Відновлення України». Будь ласка, 1 хвилина.

ЛУКАШЕВ О.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Добрий день. Шановні колеги! Я вважаю, що запропонована авторами законопроекту зміна є дуже важливою, адже вона враховує сучасні реалії життя людей під час війни, які можуть бути змушені переїжджати, шукати прихисток в інших регіонах чи навіть за кордоном. І замість того щоб змушувати їх долати сотні кілометрів до місця, де було зареєстровано зникнення, ми таким чином даємо можливість проводити розслідування там, де

їм зручно. Це економить їхній час, кошти, та, найголовніше, зменшує емоційне навантаження в без того складній життєвій ситуації.

Депутатська група «Відновлення України» підтримує цей законопроект.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Сірко, фракція «Голос». Будь ласка, 1 хвилина.

СІРКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги! Безумовно, ми підтримуємо цей законопроект. До нас звертається велика кількість родин полонених, які не можуть знайти ані справедливості, ані початку, ані кінця цього процесу.

Законопроект ми будемо доопрацьовувати, згодні, що він повинен працювати під час воєнного стану, а не після. Але без роз'яснювальної кампанії щодо чіткої виконавчої процедури, щоб кожна родина полонених знала, куди звертатися, які документи оформлювати, подавати і без слідчих, які, дійсно, намагаються допомогти родинам полонених або зниклих безвісти, а не постійно відсилають їх подалі, щоб зменшити обсяг своєї роботи.

Така система не поїде. Тому давайте ми доопрацюємо законопроект не тільки законодавчо, а й щодо практичного його застосування для людей, які розшукують своїх близьких.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Займіть, будь ласка, свої робочі місця, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із зникненням осіб безвісти за особливих обставин в умовах воєнного стану» ([№ 12414](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 294.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій, поправок для підготовки до другого читання. Прошу голосувати (*Шум у залі*). Є така пропозиція. Не голосуйте, ну що...

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 91 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення правил охорони та використання територій та об’єктів природно-заповідного фонду» ([№ 11309](#)).

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Власенко Сергій Геннадійович.

ВЛАСЕНКО С.Г., заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Даний законопроект розроблено з метою посилення адміністративної відповідальності за порушення правил використання територій природно-заповідного фонду. На сьогодні розмір штрафу для фізичних осіб становить від 153 гривень до 244 гривень, для посадових осіб – від 244 гривень до 510 гривень.

З метою запобігання порушень пропонується розмір штрафу збільшити у 50 разів, щоб він не був, як ціна одного обіду, а стримував правопорушників. Пропонується зробити таку відповідальність для фізичних осіб – від 8 тисяч 500 гривень до 17 тисяч гривень і для посадових осіб – від 17 тисяч гривень до 25 тисяч 500 гривень.

Прошу підтримати даний законопроект, щоб зберегти природно-заповідний фонд для наших прийдешніх поколінь.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від Комітету з питань правоохоронної діяльності слово надається В’ячеславу Медянику. Прошу.

МЕДЯНИК В.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 27, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Я хотів би наголосити, що даний законопроект насправді дуже важливий, носить більш такий превентивний характер щодо підвищення санкцій за адміністративне правопорушення.

Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні розглянув даний законопроект, поданий Кабінетом Міністрів України, метою якого є забезпечення збереження територій та об’єктів природно-заповідного фонду

шляхом посилення адміністративної відповідальності за порушення правил охорони та використання цих територій та об'єктів.

Адміністративна відповідальність у вигляді санкцій, а саме незначних розмірів штрафів за порушення правил охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, передбачених чинною статтею 91 Кодексу України про адміністративні правопорушення, не є достатньою для ефективного впливу на правопорушників та не виконує своєї превентивної функції щодо попередження таких адміністративних правопорушень, враховуючи неоціненне значення особливо охоронюваних територій та об'єктів.

Прийняття даного законопроекту сприятиме запобіганню вчинення правопорушень у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема щодо територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, більш відповідальному ставленню громадян до збереження природної різноманітності ландшафтів.

Комітет на своєму засіданні ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу законопроект № 11309. Прошу підтримати даний законопроект. А до другого читання ми знайдемо порозуміння щодо штрафів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, прошу тих, хто бажає взяти участь в обговоренні, записатися: два – за, два – проти.

Олександр Федієнко, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П. Прошу передати слово Бондаренку Олегу.

ГОЛОВУЮЧА. Олег Бондаренко – з місця. Будь ласка.

БОНДАРЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Давайте розберемося, про що взагалі цей законопроект, зокрема, про що йдеться у статті 91 Кодексу України про адміністративні правопорушення. У цій статті чітко виписано про відповідальність за здійснення в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон, а також територій, зарезервованих для наступного заповідання, забороненої господарської та іншої діяльності. Тобто йдеться про забудову, вирубку в цих зонах, про здійснення іншої діяльності, наприклад, сільськогосподарської, на територіях природно-заповідного фонду.

Як вже казали заступник міністра та пан Медяник, той розмір відповідальності, який на сьогодні є, він замалий і абсолютно не кореспондується з тією діяльністю, яка безпосередньо здійснюється. На жаль, ми

бачимо багато випадків. Це так само, як і діяльність, яку ми нещодавно заборонили, – так званий джипінг. Він також завдає шкоду об'єктам природно-заповідного фонду.

Тож цей законопроект, дійсно, показує комплексне бачення, комплексний підхід для вирішення питання охорони навколишнього природного середовища, збереження природно-заповідного фонду, підвищення рівня відповідальності як наступної складової за встановлення таких норм.

Комітет з питань екологічної політики і природокористування підтримує цей законопроект і просить зал його підтримати.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від депутатської групи «Довіра» слово надається Володимиру Юрійовичу Арешонкову.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Безперечно, депутатська група «Довіра» буде підтримувати саму ідею, яка покладена в основу цього законопроекту, тому що наведення порядку у використанні лісових ресурсів, рекреація лісогосподарських масивів природно-заповідного фонду і таке інше – це надзвичайно актуальна і правильна тема.

Між іншим, у цьому ми переконалися в цю суботу під час проведення виїзного засідання тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України, яка нещодавно була створена. Ми детально аналізували ті проблеми, які сьогодні є і в Чорнобильській зоні, і на заражених територіях, де знаходяться, зокрема, природно-заповідні зони, лісові угіддя, які постійно експлуатуються, звідти вивозиться деревина, мисливські угіддя, сільськогосподарські угіддя, які обробляються, там вирощується і потім вивозиться врожай, хоча чинним законодавством це або обмежено, або заборонено.

Тому, шановні колеги, давайте підтримаємо цілком правильну ініціативу, хоча питання вирішуються лише частково. Сьогодні чинне законодавство дозволяє притягувати до кримінальної чи адміністративної відповідальності тих, хто незаконно проводить вирубки в лісах, завдає шкоди природі, природно-заповідним масивам. Тому перед правоохоронними органами постало питання активізувати роботу в цьому напрямі, а наші ініціативи, безперечно, мають цьому сприяти.

Депутатська група «Довіра» буде голосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність».

ФРІЗ І.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»).* Друзі, пропоную тих, які займаються незаконною порубкою лісу, визнавати особами з неблагонадійною репутацією, накладати на них санкції. Це буде ефективне вирішення питання.

Якщо говорити серйозно, то, ну, очевидно, штрафи треба підвищити, бо 400 гривень – це ніщо, 8 тисяч – це буде відчутно. Але давайте поставимо собі питання: хто їх накладатиме? У державі є проблема з екологічною інспекцією. Ситуація з кадровим потенціалом національних парків жахлива: вони недофінансовуються, там нікому працювати, люди працюють за мотивацію, а не тому, що можуть за ті кошти вижити.

Інша проблема. Люди, які проживають в гірських регіонах, очевидно, повинні брати участь в аукціонах, щоб запастися дровами, що є абсурдом, тому що газового опалення там просто немає.

Тому таких правопорушень, пов'язаних з порубкою в національних парках, є досить багато. Хоча щодо цього, дійсно, є окремі статті. Але підвищенням розмірів штрафів ви порубку не зменшите. Дайте людям нормальну можливість заготовляти дрова, і в такий спосіб ми більше захистимо ліс.

Фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект у першому читанні, але хочу нагадати, що природоохоронна справа є важливою і відповідальною. Давайте подумаємо, як забезпечити заповідники... В Україні 20 відсотків заповідних територій окуповано. Уявіть, що відбувається з екологією на окупованих територіях. Це також величезна проблема.

Тож ми підтримуємо цей законопроект у першому читанні, але усвідомлюємо, що, за великим рахунком, це продовження такої природоохоронної показухи, а треба переходити до конкретних справ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев, фракція «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, чи треба кримінально карати тих, хто займається незаконною порубкою лісів? Так. Але відкрийте і почитайте, про що цей законопроект! Ви намагаєтеся у 50 разів збільшувати штрафи у той час, коли місцеві жителі виходять у природно-заповідний парк збирати гриби та ягоди? Ви не замислювалися, чому суди стільки років призначають мінімальні штрафи – усього 175 гривень? Та як дивитися в очі людині, яка проживає в тій місцевості? Вона не має права сухостій зібрати?!

Кримінальна відповідальність – немає питань. Якщо ви хочете в цьому щось змінити, змініть відповідальність і розділіть її.

Незаконне розведення багаття – це дуже серйозно, може призвести до нереальних збитків. У даному разі штраф у розмірі 85 тисяч гривень, можливо, й замалий. Можливо, в окремих випадках треба застосовувати кримінальну відповідальність. Це адміністративна відповідальність! Розберіться, за що і в яких випадках вона застосовується. Ви хочете у 50, у 40 разів збільшити за це штрафи? Думаєте, після цього краще контролюватимуть? Ви б'єте по місцевому населенню, по туристах, які інколи ще приїжджають в Карпати, і ви хочете їх карати за це?

Тому наша фракція пропонує не відправляти цей законопроект на друге читання, а розібратися, за що ви збираєтеся у 50 разів підвищувати штрафи, і лише після цього вносити такі законопроекти в зал. Якщо цього не станеться, до другого читання ми внесемо суттєві зміни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Займіть, будь ласка, свої робочі місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 91 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення правил охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду» ([№ 11309](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за незаконне переміщення, депортацію, невинуватну затримку репатріації дитини, вербування та використання дитини у військових цілях представником іноземної держави» ([№ 12170](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується народний депутат України заступник Голови Верховної Ради України Олена Костянтинівна Кондратюк.

КОНДРАТЮК О.К., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую. Шановні колеги! Законопроект, який ми зараз розглядаємо, насправді для мене дуже важливий. Я хотіла б, щоб ви зараз відчули те, що відчувають батьки, родичі дітей, яких примусово вивозить, депортує країна-агресор – російська федерація.

Як ви знаєте, я курую парламентський трек президентської ініціативи *Bring Kids Back UA* щодо повернення незаконно переміщених, викрадених і депортованих дітей. Лише офіційно (усі ми знаємо цю цифру) таких дітей 19,5 тисячі. Разом з фахівцями-юристами громадських організацій ми напрацювали всі можливі шляхи, щоб запобігти таким злочинам, ще й з огляду на те, що 1 мільйон 600 тисяч українських дітей зараз проживає на тимчасово окупованих територіях. Звісно, для нас дуже важливо зробити більше розголосу серед наших міжнародних партнерів, з боку світових парламентів, урядів, щоб забезпечити невідворотність покарання таких злочинів.

Так і народилася ідея включити до Кримінального кодексу окремі положення щодо нових проявів воєнних злочинів проти дітей. Ми зосередилися на депортації, примусовому переміщенні, невинуватій затримці репатріації українських дітей. Кожна з цих дій звісно порушує всі Женевські конвенції. Ми також долучили окреме положення щодо вербування та використання дитини у військових цілях. Ми бачимо, скільки зараз російська федерація вербує наших підлітків для підпалів, підривів авто, обладнання тощо.

Досі Кримінальний кодекс не містив окремих положень на цю тему, всі злочини могли кваліфікуватися за загальною фабулою статті 438, але ми бачимо, що правоохоронні органи не змогли відповісти навіть на питання, скільки зареєстровано кримінальних правопорушень за такі злочини.

Тому для мене було важливо сьогодні порушити це питання і подякувати всім співавторам, зокрема Руслану Стефанчуку, Олександру Корнієнку, Галині Михайлюк, і профільному комітету, який одногolosно підтримав цей законопроект.

Прошу долучитися до його прийняття.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для співдоповіді запрошується заступниця голови Комітету з питань правоохоронної діяльності Галина Олегівна Михайлюк.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *«Слуга народу»*). Колеги, як було вірно

зазначено автором законопроекту, станом на сьогодні офіційна цифра депортованих та переміщених малолітніх та неповнолітніх громадян України – 19 тисяч 546 осіб, але реальність зовсім інша. Ми маємо інформацію, що понад 700 тисяч українських дітей переміщено окупантом на свою територію.

Станом на сьогодні Кримінальний кодекс не містить жодної згадки про депортацію, примусове переміщення, невиправдану затримку репатріації дітей. Варто зазначити, що Міжнародний кримінальний суд трактує депортацію українських дітей як воєнний злочин, так само як і ордер на арешт путіна і львової-бєлової, виданий за воєнний злочин проти українських дітей. Відтак нам видається цілком допустимим і виправданим внести зміни до частини першої статті 438 Кримінального кодексу України.

Також значної шкоди інтересам України завдають випадки вербування та використання українських дітей у військових цілях, зокрема для передачі даних об'єктів військового значення, підпалів об'єктів оборонного та народногосподарського значення. Хочу наголосити, що відповідно до підпункту «а» пункту 44 розділу IV «Заключних зауважень» Комітету ООН з прав людини, комітет дав пряму вказівку нам криміналізувати вербування та використання дітей віком до 18 років.

Це правда, що сьогодні органи досудового розслідування в Україні не мають необхідного правового інструментарію щодо притягнення представників країни-агресора до відповідальності за депортацію наших дітей. Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні 22 квітня 2025 року одностайно ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти даний законопроект за основу.

Колеги, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на обговорення: два – за, два – проти.

Поляк, депутатська група «Довіра».

Лариса Миколаївна Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги, сьогодні ми розглядаємо надзвичайно важливий законопроект, спрямований на захист прав українських дітей, а саме незаконно переміщених і утримуваних росією. Майже 20 тисяч українських дітей, дійсно, були офіційно депортовані та примусово переміщені російськими окупантами і лише 1 тисячу 247 дітей вдалося повернути додому. Це крапля в морі порівняно з масштабами цієї величезної для нашої країни трагедії і для кожного з нас. На міжнародному рівні чітко визначено: незаконне переміщення українських дітей є актом геноциду.

Ми в Парламентській асамблеї Ради Європи разом з колегами-парламентарями з 46 країн ухвалили дві резолюції, якими засудили дії росії

і визнали примусову депортацію українських дітей воєнним злочином та елементом геноциду українського народу.

За результатами цієї роботи було створено розширену міжнародну мережу в рамках Ради Європи і захисту прав усіх українських дітей, яка також зосереджена на поверненні викрадених дітей України. На жаль, чинне кримінальне законодавство України не містить окремого положення щодо відповідальності за незаконне переміщення дітей, тому ми маємо підсилити міжнародну позицію України в боротьбі за повернення наших дітей і запобігти фактичній безкарності за злочини проти українських дітей, забезпечити право постраждалих на справедливість. Ми маємо зробити все можливе, щоб жоден злочинець не уникнув відповідальності, щоб кожна дитина, незаконно вивезена з України, мала шанс повернутися додому.

Прошу підтримати цей важливий законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заремський, фракція «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Бакумову Олександрову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Бакумов.

БАКУМОВ О.С. Шановний головуючий, шановні колеги, певно, що Кримінальний кодекс України потребує комплексних змін, у тому числі статті 438, у якій йдеться про воєнні злочини і яка потребує системних змін щодо осучаснення. Однак ми не могли не підтримати цей законопроект, дійсно, спрямований на захист українських дітей.

Зухвалі дії держави-агресора – російської федерації стосовно цивільного населення, над яким вона фактично має владу на тимчасово окупованих територіях, призводять до грубого порушення прав дітей, цивільного населення на життя. Їх спеціально примусово в незаконний спосіб переміщують на територію російської федерації, порушуючи норми міжнародного права, міжнародного гуманітарного права, всиновлюють в російських сім'ях, які не мають жодного відношення до їх рідних сімей, у яких вони мали б жити, виховуватися і якими опікуватися. Це класичне порушення норм міжнародного гуманітарного права, це класичний воєнний злочин.

У Кримінальному кодексі України на сьогодні не визначено чіткого критерію, не встановлено чіткої альтернативи дій, яка вказувала б на порушення прав дітей, зокрема щодо їх вербування чи використання у військових цілях відповідно представниками іноземної держави – держави-агресора, депортації цих дітей чи затримання, репатріації, тобто повернення на Батьківщину цих дітей. Даною законодавчою ініціативою ми посилюємо захист українських дітей.

Прошу шановних колег підтримати вказаний законопроект за основу. Однак нам є над чим попрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович, фракція «Європейська солідарність».

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, це дуже важливий законопроект, безумовно, нам треба боротися за кожного українця, за кожну українську дитину. Це величезна проблема. Те, що робить росія, дійсно, є геноцидом. Але в мене є запитання: як назвати те, що робить українська влада стосовно українських дітей? Це не геноцид?

Наведу прості цифри. У 1990 році в Україні народилося 1 мільйон дітей, у 2023 році – 185 тисяч дітей, у 2024 році – 175 тисяч дітей. Що відбувається? На наших очах Україна вимирає. Чому?! Одна з причин – це ганебна відсутність будь-якої підтримки родин з дітьми. Родина з дитиною віком до трьох років отримує 860 гривень на місяць. Ще раз: 860 гривень, почуйте! Може, ви не чуєте, не розумієте! Ось так виглядає 860 гривень.

Колеги, у мене просте запитання, скажіть, будь ласка, за ці кошти на місяць може прожити родина, у якій дитина віком до трьох років? Ви ходили в парламентське кафе, скільки коштів витратили на каву, чай? 860 гривень на місяць на дитину! А ми кажемо, де українці? Гроші на телемарафон – є, на бездумні кешбеки – є, на безкінечне крадівництво – є, на дитину, на українця, грошей немає!

Я не знаю вже, як до вас достукатися. У парламенті знаходиться мій законопроект про підвищення, два роки підіймаю, петиція набрала голоси. Не знаю, може, так до вас достукаюся.

Пане Зеленський, скоро нікому буде дивитися марафон, і аплодувати вам, навіть там, де ви вішаєте цю локшину на вуха. Скільки це триватиме?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій, група «Платформа за життя та мир».

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, шановні автори, ми підтримуємо даний законопроект, він дійсно надзвичайно важливий, хоча й дещо запізнений. Водночас вважаємо, що треба максимально підвищувати кримінальну відповідальність для тих, хто займається викраденням, вербуванням українських дітей. Саме тут є один момент, на якому я хотів би наголосити, – це реалізація закону.

Ми приймаємо багато потрібних законів щодо захисту дітей, але коли це потрапляє до уряду, на жаль, виникають проблеми, й не лише щодо виконання таких законів, а навіть стосовно підготовки нормативних документів.

Що стосується даного законопроекту. Ті злочинці є нерезидентами України, тому виконання такого закону вже матиме ряд проблем. Вербування

дітей часто відбувається онлайн, що також є проблемою виконання такого закону.

І ще один важливий момент. Хоча в цьому законопроекті йдеться про покарання тих, які вербують, викрадають дітей, не менш важливим є питання щодо реабілітації дітей, які стали жертвами подібного злочину. А тут ми знову стикаємося з бездіяльністю Міністерства соціальної політики України, яке не здатне сьогодні ефективно реалізовувати політику стосовно захисту дітей.

Нагадаю, понад 300 тисяч дітей мають статус дитини, яка постраждала від військових дій, але 98 відсотків – це психологічне насильство. А фізичне, сексуальне насильство?! До сьогодні не розроблено методики, як такій дитині надати допомогу. А де реабілітація, коли ми говоримо, що дитина постраждала від вербування, чи залучення до військових дій, чи була викрадена, що призведе до серйозних проблем? На жаль, у цьому питанні уряд відстає навіть від «запіздалих» законодавчих ініціатив з боку Верховної Ради...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у нас ще є ряд виступів по 1 хвилині представників тих депутатських фракцій і груп, які не встигли записатися.

Піпа, фракція «Голос». Будь ласка, 1 хвилина.

Таміла Ташева. Будь ласка.

ТАШЕВА Т.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Сьогодні ми розглядаємо надзвичайно важливий законопроект, мета якого – захистити наших дітей від одного з найтяжчих злочинів, який чинить росія проти України вже понад 11 років. Ще з 2014 року окупанти почали масово вивозити з Криму українських дітей, – з їхніх домівок, від родин, з власної землі. Після початку повномасштабного вторгнення масштаби цього злочину тільки зросли.

Лише за офіційними даними, – це понад 19 тисяч осіб, а насправді, цифра набагато більша. Дітей вивозять у Крим, а звідти вглиб росії. Їх утримують у закритих закладах, всиновлюють у чужі сім'ї, змінюють громадянство, імена, знищуючи українську ідентичність. Наш обов'язок – повернути цих дітей, захистити їх. Положення цього законопроекту дуже важливі, тому що це не лише про документування злочину, а й про притягнення винних до відповідальності. Просимо підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч. Будь ласка, 1 хвилина.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні

колеги, законопроект стосується захисту наших дітей – найвразливішої частини суспільства, особливо в умовах війни. Цей документ спрямований на встановлення кримінальної відповідальності за незаконне переміщення та невинуватиту затримку репатріації дітей, які перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права.

В умовах війни ми, на жаль, стали свідками жахливих випадків, коли дітей незаконно вивозили за межі України або перешкоджали їх поверненню до рідних домів. Такі дії не лише порушують права дитини, а й завдають глибоких травм сім'ям, суспільству та державі.

Запропоновані зміни до Кримінального кодексу передбачають покарання у вигляді від 8 до 12 років позбавлення волі. Це потужний сигнал.

Ми будемо підтримувати цей законопроект у першому читанні й до другого читання вноситимемо ті доповнення та поправки, про які вже казали колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк, фракція «Батьківщина». Будь ласка, 1 хвилина.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний пане головуєчий! Насамперед хочу подякувати основному автору законопроекту Олені Костянтинівні Кондратюк за таку важливу ініціативу.

Дійсно, за різними підрахунками правозахисних організацій з України незаконно вивезено близько 20 тисяч українських дітей. Цифра вражаюча. Але, щоб ефективно розслідувати цей вид злочину, потрібно, справді, внести зміни до статті 438 Кримінального кодексу України. Сама специфіка розслідування дуже непроста, але факт порушення кримінального провадження дасть змогу, зокрема, встановлювати винних, і це ще один козир перед нашими міжнародними партнерами, який допоможе повертати незаконно всиновлених дітей, кількість яких, на жаль, велика.

Фракція «Батьківщина» буде підтримувати даний законопроект у першому читанні і до другого читання зробить все, щоб удосконалити цю законодавчу ініціативу.

Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої робочі місця, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за незаконне переміщення, депортацію, невинуватиту затримку

репатріації дитини, вербування та використання дитини у військових цілях представником іноземної держави» ([№ 12170](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Шановні колеги, рухаємося далі, є оголошення.

Відповідно до положень частини сьомої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії, тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частини восьмої статті 85 Регламенту Верховної Ради України та ухваленого рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп у зв'язку із завершенням визначеного законодавством терміну діяльності оголошую про припинення повноважень Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів, утвореної згідно із постановою Верховної Ради України від 22 лютого 2024 року [№ 3581-IX](#). Голова комісії – Янченко Галина Ігорівна.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» ([№ 13144](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 224.

Рішення прийнято.

Для доповіді запрошується автор проекту постанови народна депутатка України Янченко Галина Ігорівна. Будь ласка.

ЯНЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, вітаю! Про результати роботи ТСК можна говорити багато. Ми працюємо як з великими міжнародними бізнесами, так і з маленькими українськими бізнесами: це різні звернення щодо тиску правоохоронців на бізнес (розумію, чому окремі депутати не просто не голосували, а й час від часу саботували діяльність нашої ТСК), конфлікти між власниками, рейдерські атаки і таке інше. Але я дуже пишаюся, що допомога і робота ТСК реально збільшує довіру бізнесу не лише до Верховної Ради як до інституції яку ми представляємо, а й до держави загалом, а це сьогодні особливо важливо, коли нам потрібно мобілізувати всі зусилля, що неможливо зробити без довіри.

Хочу подякувати депутатам, які працюють, будуть працювати в парламентській спецкомісії, а це 15 народних депутатів представників кожної без винятку депутатської фракції та групи.

Ми відкриті до співпраці, і я хочу запросити всіх колег, які бажають працювати щодо захисту бізнесу, як розгляду окремих кейсів, так і в напрацюванні законопроектів, до співпраці. Ми напрацювали понад десять законопроектів і дуже пишаємося, що п'ять із них стали законами, які реально впливають на інвестиційний клімат нашої країни.

Тож прошу вас підтримати нашу діяльність і ще раз закликаю до співпраці із залученням до нашої роботи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для співдоповіді запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергій Віталійович Кальченко.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати України! Ми на засіданні комітету розглянули проект Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (№ 13144), внесений народним депутатом Янченко Галиною Ігорівною, у якому пропонується обрати Галину Ігорівну Янченко головою тимчасової спеціальної комісії, заступником голови комісії – Білозір Ларису Миколаївну, депутатська група «Довіра».

У підсумку комітет ухвалив висновок і рекомендує парламенту в порядку положень статей 20 і 138 Регламенту Верховної Ради України розглянути даний проект постанови з урахуванням зауважень щодо його змісту і оформлення, зокрема редакційних уточнень, які викладені у висновку комітету, і визначатися шляхом голосування щодо цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на обговорення: два – за, два – проти.

Никорак Ірина Петрівна, фракція «Європейська солідарність».

НИКОРАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні українці, про який інвестклімат в Україні можна говорити, коли сьогодні в нас постійно відбувається «беспредел» і рекет. Незаконно, антиконституційно накладають санкції на Петра Порошенка. Коли ці санкції оскаржують у суді, з Офісу Президента пана Зеленського приїжджають до суду і кажуть: жодних правопорушень немає, жодних причин немає. Щоб ви розуміли, у суді це папери, але це превентивні санкції. Вони думають, що в майбутньому Порошенко міг би теоретично щось зробити. Я не вигадую, це папери, які привезли до Верховного Суду України.

Знаєте, хто робив превентивні арешти і превентивні дії? Нацисти під час Другої світової війни. Це робили вони, а сьогодні це повторює Зеленський.

До того ж про який інвестклімат ви можете казати, коли вчора на базі цих санкцій Національний банк України ухвалив рішення розтрошити банк Порошенка через те, що в нього небездоганна ділова репутація. А тепер, увага! А чому ж він це робить? Отримуємо папери, а там зазначена єдина причина: санкції. Вибачте, оці превентивні санкції.

Звичайно, народні депутати пішли до Національного банку, щоб з'ясувати, що там відбувається. Керівництво від нас реально ховалося, як щури. Бо вони ж розуміють, що вчиняють незаконні дії, тому й ховалися, щоб не показати. Якщо у вас все добре, покажіть, виверніть нам все це і захищайте свою позицію. Ховалися.

Знаєте, спочатку ми їх самі шукали, потім з поліцією, а вони сказали, що це, виявляється, тиск. Решітки на вікнах, охорона, блокпости – їм цього мало. Вони ще й будь-який пошук розцінюють, як тиск.

Громадяни України, для вашого розуміння хочу сказати, коли влада від вас ховається, а ви її шукаєте, це, виявляється, тиск. Чесно кажучи, це маразм, «беспредел» і ахінея.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович Кириленко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Прошу передати слово колезі Сергію Євтушку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, дійсно, варто подякувати голові комісії Галині

Янченко. Це одна з найефективніших комісій, яку і я відвідував у рамках одного з кейсів, який на ній розглядався. Хочу також подякувати за фаховість не лише Галині Янченко, а й усім колегам, які є членами цієї комісії.

Хотів би розділити свій виступ на дві частини. Насамперед, це, звісно, ті відсотки, що фіксуються в рамках корупційних діянь силових структур, які намагаються тиснути, зокрема, податкова, яка не є сервісним центром, але мала б допомагати бізнесу, а вони навпаки за найменші помилки штрафують і карають бізнесменів, незважаючи на їхній рівень: чи то малий, чи то середній, чи то великий. Саме члени комісії якраз у своїй діяльності стикалися з такими питаннями, які несправедливо засуджувалися у тих чи інших органах силових структур. Тоді справи спрямовувалися до суду, і наші інвестори отримували...

Мені також хотілося б звернутися до пані Галини і до всіх членів комісії: напевно, не лише розширте свій діапазон і сектор розгляду справ стосовно інвесторів, які зараз вкрай потрібні Україні, а й налагодьте співпрацю з міжнародними парламентами, зі Сполученими Штатами Америки, з іншими країнами, аби захистити наших інвесторів у тих країнах і дати можливість їм також нормально працювати.

Підтримуємо даний проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир».

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Підтримуючи ідею продовження діяльності цієї ТСК, хотів би звернути увагу з повагою до того вкладу, який був уже зроблений, і є кінцевим результатом діяльності такої комісії, що, напевно, все-таки мають бути показники економічної ефективності. Ми про це говорили, коли ви свого часу створювали і генерували відповідний проект постанови.

Чому це так важливо? Якщо взяти, наприклад, показники притоку прямих іноземних інвестицій, дехто з вас вже знає ці статистичні дані, які поширив Національний банк України, у минулому році це було лише 3,3 мільярда доларів США, вони суттєво скоротилися порівняно навіть з 2023 роком, хоча це один і той самий період воєнного стану.

Щонайгірше. Якщо ми візьмемо не нову методологію НБУ, яка фіксує реінвестування, де майже 72 відсотки – це реінвестування, а ту, яка була до 2020 року, то реальний приток прямих іноземних інвестицій становитиме менше 1 мільярда доларів США. Тому це ті показники, над якими необхідно працювати, щоб економіка України була інвестиційно привабливою, наскільки це можливо в умовах воєнного стану, і був реальний приток прямих іноземних інвестицій. Це перший момент.

Другий момент, на який я хотів би звернути увагу, – це реальна економічна ситуація всередині країни. Тому що обмежений вибірковий дефолт, який нам присвоювали *Standard & Poor's* і *Fitch* в минулому році... Ніщо так не обнуляє інвестиційний потенціал України, як ці рейтинги.

Тому, переконаний, уряду потрібно працювати над зміною економічної політики, формуванням нового базису економічного відновлення і нової ресурсної бази для того, щоб забезпечувати, у тому числі, інвестиційно привабливі проекти, які стимулюватимуть економічне відновлення України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Миколаївна Білозір, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги, звертаюся до вас із закликом підтримати ініціативу щодо створення нової тимчасової спеціальної комісії, яка продовжить роботу щодо захисту прав інвесторів, під головуванням Галини Янченко, яка сьогодні іменинниця.

Попередній склад ТСК працював над вирішенням десятків кейсів для бізнесу, було подано ряд важливих законопроектів, спрямованих на захист бізнесу, зниження адміністративного тиску та розвиток оборонно-промислового комплексу. Збережено понад 22 мільярда гривень інвестицій.

Окремо хочу наголосити на успішному створенні робочої групи для покращення інвестиційного клімату в оборонній галузі в рамках нашої ТСК, яка вже ініціювала зміни до підзаконних актів та законів, щоб надати підприємствам ОПК стабільні правові гарантії.

Проте виклики залишаються. В умовах війни та післявоєнної відбудови роль інвесторів критично важлива. Ми маємо створити нову комісію, продовжити роботу попередньої, розробляти законодавчі ініціативи для підтримки бізнесу в умовах війни, продовжити діалог з бізнес-асоціаціями, з міжнародними партнерами і реалізувати системні зміни щодо прозорості процедур, гарантій для інвесторів, боротьби із свавіллям у правоохоронних органах.

Закликаю вас підтримати пропозицію про утворення нової ТСК. Це не просто продовження нашої роботи, а новий етап змін і рішень, які, дійсно, дадуть можливість захистити інвестиції та бізнес в Україні.

Колеги, дякую за увагу і розраховую на вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ковальчук, фракція «Слуга народу», і переходимо до голосування. Будь ласка, 1 хвилина.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні

колеги! У день, коли незмінна голова тимчасової слідчої комісії Галина Янченко святкує свій день народження, велика честь вийти на цю трибуну і підтримати проект постанови про створення тимчасової спеціальної комісії. Це вже не вперше, це, думаю, вже п'ятий рік існування цієї комісії, і всі п'ять років ми пліч-о-пліч працюємо з Галиною, розбираючи кейси, з якими звертається бізнес до парламенту як до останньої інстанції.

Ми дуже часто чуємо нарікання від бізнесу, але водночас намагаємося і вирішуємо реальні його проблеми. Користуючись нагодою, хочу подякувати українському бізнесу, що він працює, сплачує податки в такі складні часи. Обіцяю разом зі своїми колегами, які працюють в ТСК, надалі допомагати і створювати підґрунтя, щоб бізнес почував себе комфортно, якщо так можна сказати, в нашій країні.

Прошу підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої робочі місця, переходимо до прийняття рішень.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» ([№ 13144](#)) у цілому з урахуванням зауважень і пропозицій комітету та з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо деяких питань проведення конкурсу на посаду судді» ([№ 13114](#)). Нам треба включити це питання до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 220.

Рішення не прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення

закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу» ([№ 13135](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 200.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується народна депутатка України Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Насправді хочу вам подякувати і передати велике спасибі від Лізи, мами маленького Романчика, з містечка Тернівки, якому 1 рік і 8 місяців і в якого діагноз – спінальна м'язова атрофія. Завдяки тому, що у 2021 році ми прийняли закон щодо договорів керованого доступу, сьогодні ця дитина може отримувати ліки. Бо якщо він їх не отримуватиме, його м'язи атрофуються і він не зможе нормально жити, їсти, взагалі нічого не зможе робити. Я говорила з його мамою, і вона сказала, що для них це дуже велика допомога. Але, на жаль, не всім так пощастило, як цьому хлопчику. Сьогодні лише 13 відсотків українців з тяжкими хворобами можуть отримувати ліки від держави.

Цим законопроектом я пропоную розширити норми закону, прийнятого у 2021 році, який працює сьогодні лише для державних закупівель, і дати можливість лікарням, департаментам охорони здоров'я в регіонах купувати ліки за зниженими цінами. Як працює такий механізм? Він дає можливість державі вести прямі перемовини з виробниками і знижувати ціни, іноді в десятки разів. Завдяки такому механізму держава вже заощадила близько 3 мільярдів гривень.

Тому прошу дати можливість сьогодні українським лікарням долучатися до найнижчих цін на ліки і закуповувати їх для українців, які їх потребують. Повірте, якщо людина зі спінальною м'язовою атрофією або іншою рідкісною хворобою не отримає ліків (не може їх купити, бо дуже дорогі), вона просто повільно помре.

Тож дуже прошу підтримати цей законопроект, він дуже важливий.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для співповіді від комітету запрошується голова Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Михайло Борисович Радущкий.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Комітет Верховної Ради з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу» (№ 13135). Під час його розгляду члени комітету зазначили, що надання державному підприємству «Медичні закупівлі України» права закуповувати за договорами керованого доступу ліки не лише за державні кошти, а й за кошти місцевих бюджетів, державних та комунальних закладів охорони здоров'я, суттєво збільшить обсяги таких закупівель сприятиме розширенню доступу населення до оригінальних або інноваційних ліків. Водночас Міністерство охорони здоров'я визначатиме доцільність укладення таких договорів залежно від того, чи відповідає лікарський засіб пріоритетним напрямкам розвитку сфери охорони здоров'я.

Окремо зазначу, що сьогодні за договорами керованого доступу закуповуються виключно дороговартісні оригінальні інноваційні ліки, а механізми переговорних процедур дозволяють в разі знизити їх закупівельну ціну. Завдяки цьому інструменту вже закуплені інноваційні ліки від таких важких хвороб як СМА, вроджені імунodefіцити, хвороби Гоше, Фабрі, гемофілія і таке інше.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило зауваження до законопроекту, які можуть бути враховані під час доопрацювання його до другого читання.

Міністерство охорони здоров'я України підтримує прийняття цього законопроекту.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект № 13135 за основу.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на обговорення: два – за, два – проти.

Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність».

ЮЖАНІНА Н.П. Прошу передати слово Гончаренку Олексію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, це важливий законопроект, важлива тема – доступ до медичної допомоги, але я хочу порушити ще одну тему. У нас алярм! У нас проблема! Здається, Верховному Головнокомандувачу Збройних Сил України Президенту України потрібна медична допомога, тому що в нього, очевидно, є проблеми із зором. Можливо, потрібна допомога окуліста. Бо Президент Зеленський сказав, що немає такого системного явища, як «бусифікація», він не бачить. Каже: немає, не бачу. Уся країна, мільйони людей бачать, а він не бачить. Ну, це, очевидно, якась проблема із зором, чи ще з чимось, не знаю, можливо, із совістю. Бо як можна сказати, що не бачу, якщо таке відбувається.

Знаєте, щодня з'являється сотні тисяч відео. Ось буквально за вчора відео, покажу його пану Президенту, бо він не бачить, як виглядає «бусифікація» в Україні, і ця ганьба продовжується.

А чому в Україні «бусифікація», а не нормальна мобілізація? Тому що ніхто не збирається вирішувати питання щодо термінів служби, їхнього встановлення – не треба, абсолютно. Немає ані допомоги, ані підтримки військовим – не треба. Мотивації немає, іпотеки немає, виплат за перший контракт немає, нічого немає. А що є? Є «бусифікація». А Президент її не бачить.

Хочу нагадати, що представники ТЦК – це військові, і вони не самі по собі щось роблять. Що завжди роблять військові? Виконують наказ. Тож в них такий наказ від Верховного Головнокомандувача, тому що Президент Зеленський одночасно є верховний військовий комісар України, він керує усією цією системою, і йому вся ця ганьба підходить. Це треба негайно зупиняти.

Ганьба «бусифікації»!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос».

ЮРЧИШИН Я.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ользі Стефанишиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Стефанишина.

СТЕФАНИШИНА О.А. Колеги, ще раз наголошую, такий закон уже працює в Україні, ефективно заощаджує державні кошти. Сотні пацієнтів завдяки цьому закону сьогодні отримують ліки. Але він працює лише для державних закупівель. Цього мало. У нас не вистачає державних коштів, і лише 13 відсотків людей можуть отримувати такі ліки.

Моя пропозиція – розширити цей ефективний механізм на регіональні закупівлі, дати можливість лікарням купувати ліки, як купує держава, не

в десятки разів дорожче, а як купує сьогодні державне підприємство «Медичні закупівлі України».

Прошу ще раз підтримати цей важливий для людей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Власенко, фракція «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В. Прошу передати слово Михайлу Михайловичу Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Дякую Сергію Власенку за передане слово.

Шановні колеги, фракція «Батьківщина» буде підтримувати цей важливий законопроект. Насправді це ще один із шляхів щодо ширшого доступу до цих лікарських препаратів населення України. Сподіваємося, цей варіант договорів керованого доступу дасть можливість закуповувати ліки за кошти місцевого бюджету, які є на рахунках у закладах охорони здоров'я, і що ціна знизиться. Це надзвичайно важливо, щоб нарешті те, що було ухвалено на засіданні Ради національної безпеки і оборони, про що не раз казала Юлія Тимошенко як голова ТСК разом із своїми колегами з різних фракцій, – ліки мають бути доступними для всіх громадян і мають відповідати реаліям формування ціни.

Прийняття цього законопроекту, дійсно, дасть змогу закуповувати не лише за кошти централізовано державним підрозділом Міністерства охорони здоров'я, який відповідає за закупівлі, а напряду лікарнями, саме ті препарати, які потрібні в тому чи іншому випадку.

Також ми вважаємо, що до другого читання потрібно врахувати всі зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, тому що насправді вони суттєві. Хочу зазначити, що у Верховній Раді також є законопроект щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Віталійович Кальченко, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Прошу передати слово Михайлу Борисовичу Радущькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Борисович Радущький.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, колего.

Друзі, ми всі пам'ятаємо і не раз особисто допомагали збирати кошти на лікування дітей, хворих на орфанні захворювання, особливо на такі як СМА. Ми бачили в містах і на дорогах України білборди, де розміщена інформація про збір грошей для лікування таких дітей. Це ліки, які, дійсно, дуже дорого коштують.

Дякуючи вам за проголосований три роки тому закон щодо договорів керованого доступу, ми вже бачимо результат – зменшення цін на такі ліки в рази. Це вже далеко не 2 мільйони за одну ін'єкцію. Сьогодні ми намагаємося ще більше розширити дію норм цього закону і дозволити місцевим бюджетам також допомагати своїм мешканцям – за допомогою укладення договорів керованого доступу закуповувати дороговартісні ліки за рахунок державних коштів. Це не нова історія, і Україна вже має гарний досвід.

Міністерство фінансів України так само підтримує цей законопроект. Є зауваження, які до другого читання на засіданні комітету будуть обов'язково враховані. А зараз прошу його підтримати, бо це важливо для людей з важкими захворюваннями, і яким тяжко знайти гроші на таке лікування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, більше немає бажаючих виступати? Можемо переходити до голосування, займіть, будь ласка, свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівлі у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу» ([№ 13135](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято за основу.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо удосконалення порядку видачі, продовження та контролю за обґрунтованістю видачі листків непрацездатності» ([№ 13062](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про ринок деревини» ([№ 4197-д](#)). Це друге читання, є поправки.

Чи є бажаючі виступити, чиї поправки на врахування? Голосуємо?

Ну, якщо ви готові, будемо голосувати. Займіть, будь ласка, свої робочі місця, переходимо до голосування за законопроект. У житті бувають несподіванки.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ринок деревини» (№ 4197-д) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 175.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту на повторне друге читання. Прошу голосувати.

«За» – 187.

Рішення не прийнято.

Законопроект вважається відхиленим.

Дякую авторському колективу за зусилля (*Шум у залі*).

Артуре Володимировичу, на всенародне обговорення законопроекти спрямовуються лише після розгляду їх у першому читанні. Тому, на жаль, така ситуація.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Працюємо й далі заради України. Слава Україні!